

Aan

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal
t.a.v. het Dagelijks bestuur
Postbus 619
3330 AP DORDRECHT

Datum : 27 mei 2025

Ons kenmerk : 2025-0043126

Betreft : Zienswijze gemeente Dordrecht Concept Jaarstukken 2024, Concept
Voorjaarsbrief 2025 en Concept begroting 2026 – 2029 en concept financiële
verordening GR Sociaal

Geacht bestuur,

De raad van de gemeente Dordrecht heeft in zijn vergadering van 1 juli 2025 kennisgenomen van uw concept Jaarstukken 2024, concept Voorjaarsbrief 2025 en concept begroting 2026 – 2029 en de concept financiële verordening en controleverordening van uw GR Sociaal. In deze brief geven wij onze zienswijze op deze stukken.

Woord van dank

Wij spreken onze waardering uit richting u als GR Sociaal voor uw inspanningen. Ook in 2024 heeft de GR sociaal te maken gehad met allerlei ontwikkelingen die van invloed waren op het werk. Bijvoorbeeld met de komst van een nieuw kabinet en de bijbehorende (aankomende) wetsvoorstellen, zoals de Participatiewet in balans. Maar ook het verschijnen van de anonieme brief van medewerkers eind 2024 en het daaropvolgend onderzoek heeft een grote impact. Ondanks deze ontwikkelingen staan de medewerkers van de GR Sociaal klaar voor onze inwoners.

Tenslotte danken wij u voor het tijdig aanleveren van uw stukken en het uitgebreide inzicht dat u geeft in de mate van realisatie in uw beleidsdoelen en de hiervoor in te zetten middelen. Daarnaast stellen wij het op prijs dat u inspanningen doet om de oplopende kosten om te buigen en bij te dragen aan de financiële situatie in onze gemeente.

Jaarstukken GRS 2024

In de jaarstukken GR Sociaal 2024 blikt u terug op de begroting 2024. We staan stil bij enkele punten die in de verschillende opgaven aan bod komen:

Raadsgriffie

Spuiboulevard 300

3311 GR DORDRECHT

T 14078

F (078) 770 8080

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

D. de Lange

E.d.de.lange@dordrecht.nl

DOSSIER

Afschrift:

- Samenleving, D. de Lange

- Directeur G. Smid-Marsman

- VBO/P&C, C. Karsten

Datum 27 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0043126

Bestaanszekerheid versterken

We constateren dat door het voeren van de bestaanszekerheidsgesprekken bijstandsgerechtigde inwoners beter in beeld zijn en betere ondersteuning ontvangen. Als resultaat zien we ook een hoger gebruik van de miniregelingen Bijzondere Bijstand (BB) en Persoonlijk Minima Budget (PMB). Hiermee draagt u bij aan onze doelstelling om het bereik van regelingen te vergroten. Wij danken u voor uw inzet hierop.

Ontwikkelen naar werk

Uw doel om het aantal inwoners in de bijstand te verlagen is niet behaald. In onze zienswijze op de Voorjaarsbrief komen wij op dit onderwerp terug.

Zorgen voor ondersteuning

Met de beweging 'Wmo naar de voorkant' beogen we de zorg beschikbaar en betaalbaar te houden. Het doel om 5% van de meldingen via andere oplossingen dan maatwerkvoorzieningen af te handelen is niet behaald. Een nadere duiding op het bereikte resultaat ontbreekt en wij vragen u om ons hier alsnog in te voorzien.

Net als u benadrukken we het belang van de samenwerking en verbinding met Dordrecht Sociaal en ons als gemeente in de beweging 'Wmo naar de voorkant'. Met de opdracht integrale toegang, die door ons aan u en Dordrecht Sociaal is verstrekt, verzoeken wij u de samenwerking te intensiveren. We constateren dat dit nog onvoldoende van de grond komt en vinden dit zorgelijk voor de vereenvoudiging van onze gezamenlijke dienstverlening aan onze inwoners en de (financieel) noodzakelijke efficiëntie.

Bedrijfsvoering

Het geboden inzicht in (de ontwikkeling van) personeelsomvang/-kosten en overheadkosten wordt door ons zeer gewaardeerd. Wij vragen u dit overzicht te handhaven in komende P&C-stukken en mutaties op deze onderdelen zichtbaar op te nemen voor besluitvorming (bijvoorbeeld gevolgen wijzigen huisvesting, toenemende eisen op gebied van ICT en privacy). Een koppeling met de caseload, uitbreiding van (wettelijke) taken en ambities vinden wij een waardevolle toevoeging.

Financiën

Wij vragen u de financiële effecten in uw jaarstukken zichtbaar in te delen in structureel en incidenteel, waarbij u uitgaat van 'structureel, tenzij'. We vragen u vervolgens de structurele effecten te verwerken in uw begroting om zo tot een zo realistisch mogelijke begroting te komen.

Hierbij dient u niet alleen rekening te houden met wat u wil/moet, maar ook met wat u kan. Als voorbeeld noemen wij de grote onderbesteding op apparaatslasten (€3 miljoen). Wij kunnen ons voorstellen dat de krappe arbeidsmarkt en schaarste op specifieke functies een rol speelt.

Datum 27 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0043126

Aangezien deze situatie niet op korte termijn verandert, vragen wij om hier op enige wijze rekening mee te houden in uw ramingen. Hetzelfde geldt voor te leveren diensten door aanbieders.

Wij kunnen ons vinden in het voorstel om €700.000 van het positieve resultaat over 2024 te reserveren voor de dekking van kosten van het onderzoek n.a.v. de anonieme brief. Wij vragen u de gemeenten zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van het onderzoek en ons tijdig en adequaat op de hoogte te stellen van zaken die de realisatie van onze gezamenlijke doelstellingen in gevaar kunnen brengen en de mogelijke extra financiële consequenties.

In deze versie van de jaarstukken is de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop nog niet meegenomen. Graag krijgen wij nog inzage in de rechtmatigheidsverantwoording voor de definitieve versie van de jaarstukken.

Voorjaarsbrief 2025

In de Voorjaarsbrief 2025 rapporteert u over de voortgang en de verantwoording over de resultaten en actualiseert u de primaire begroting 2025. We staan kort stil bij enkele punten die in de verschillende opgaven aan bod komen:

Algemeen

In de Voorjaarsbrief 2025 presenteert u de opgave-indicatoren. De toevoeging hiervan vinden wij positief. Als overweging willen wij u meegeven de behaalde resultaten per opgave-indicator volgens een zelfde opzet te presenteren. Dit stelt beter in staat trends en ontwikkelingen te kunnen volgen.

Bestaanszekerheid versterken

We zijn blij dat het Serviceteam bewindvoering dit jaar van start gaat. We blijven graag op de hoogte van de ontwikkelingen en resultaten van dit team. Wij vragen aandacht voor inzet op de zogeheten 'Alleenverdienersproblematiek'. Doordat verschillende regelingen ongelukkig op elkaar inwerken, ontvangt een groep inwoners minder toeslagen dan een vergelijkbaar huishouden met alleen een bijstandsuitkering. Sommige inwoners hebben hierdoor een netto-inkomen dat lager is dan een bijstandsuitkering. Het Rijk heeft dit 'alleenverdienersproblematiek' genoemd. Wij roepen u op om zo snel mogelijk met een voorstel te komen om Dordtenaren te ondersteunen die met deze problematiek te maken hebben, soms zelfs zonder dat zij dit weten.

Ontwikkelen naar werk

De kosten van bijstand blijven stijgen. Een verlaging van het aantal mensen in de bijstand juichen wij uiteraard toe. Gelet op de resultaten van 2024, vindt u de gestelde ambitie realistisch en hoe gaat u de ambitie dit jaar wel behalen? Wij verzoeken u hier apart op te rapporteren.

U geeft aan het komende jaar te gebruiken voor een grondige heroriëntatie op het re-integratie en participatiebeleid. Wij gaan ervan uit dit onderdeel is van de herijking in 2025 zoals door u in januari 2025 aan de raad is gepresenteerd.

Datum 27 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0043126

Die herijking betreft aanpassingen van de verordening én richt zich op nieuwe uitgangspunten voor re-integratie en participatiebeleid.

In relatie tot de rubricering van het bestand in drie dienstverleningsprofielen, benadrukken we het belang om de groep statushouders te prioriteren. Statushouders hebben binnen het actuele bijstandsbestand waarschijnlijk het meeste potentieel om uit te stromen naar werk. U benoemt het potentieel van statushouders en instrumentarium, maar onduidelijk is hoe voortvarend en succesvol dit wordt opgepakt. Graag ontvangen wij uw reflectie hierop.

Zorgen voor ondersteuning

U geeft aan dat de indicatoren waarin de ontwikkeling van inwoners met een dagbestedingsindicatie worden gemeten vervallen, totdat er een geschikte meetmethodiek is gevonden. Deze indicatoren zijn zeer van belang om de effectiviteit van de voorziening te kunnen monitoren. Wij kijken daarom uit de nieuwe meetmethodiek en worden graag op de hoogte gehouden.

Financiën

Wij vragen u beter inzicht te geven in hoeverre de verwachte besparingen 2025 exact in de Voorjaarsbrief zijn verwerkt, zowel qua hoogte als op welke onderdelen. Dat is nu niet duidelijk. Verder vragen wij u deze ombuigingen nauwgezet te monitoren en te beoordelen op realisme.

Het ophalen van de middelen transitie sociaal ontwikkelbedrijf en alleenverdienersproblematiek zijn niet in de Voorjaarsbrief 2025 opgenomen. Wij vragen u deze niet te verwerken in de Najaarsbrief, zoals u voorstelt, maar hiervoor tijdig met een separaat en onderbouwd voorstel te komen in 2025. Dit zodat gemeenten deze nog kunnen opnemen in de bijgestelde begrotingen 2025. Indien het niet realistisch is dat deze activiteiten starten in 2025, dan zou u dit voorstel kunnen opnemen in de Voorjaarsbrief 2026.

Begroting 2026 – 2029

We staan kort stil bij enkele punten die in de verschillende opgaven aan bod komen:

Bestaanszekerheid versterken

U heeft als speerpunt (2) geformuleerd dat u zich in wilt zetten om, samen met lokale partners, financiële problematiek bij inwoners te voorkomen. In de sub speerpunten en de toelichting op dit speerpunt beschrijft u echter niets over deze ambitie op samenwerken. Wij verzoeken u de waarde van lokale formele en informele partijen te erkennen en de samenwerking actief op te zoeken. Vrijwilligersorganisaties zorgen niet alleen voor laagdrempelige toegang tot ondersteuning, maar fungeren ook als een essentiële schakel in het vroegtijdig signaleren van financiële problemen. Hun betrokkenheid zorgt ervoor dat inwoners eerder hulp durven te zoeken en beter begeleid worden bij complexe trajecten

Datum 27 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0043126

In uw voorliggende meerjarenperspectief wordt vooralsnog verondersteld dat de uitbreiding/verruiming van de minimaregelingen structureel wordt voortgezet. Wij hebben echter in het raadsvoorstel 'Vervoig Samen tegen armoede' besloten om de verruiming vast te leggen voor de periode 2023 – 2026. Wij vragen u derhalve om deze uitbreiding/verruiming vanaf 2027 terug te draaien in uw meerjarenraming. In 2026 nemen wij een besluit over het wel, niet of deels continueren van de huidige verruimde minimaregelingen.

Ontwikkelen naar werk

Een groot deel van onze constatering en zienswijze bij de Voorjaarbrieven 2025 kunnen we doortrekken naar uw begroting 2026. De aandacht in de begroting voor de uitstroom van statushouders vinden we positief. Overigens valt op dat instrumenten worden benoemd alsof ze nog worden opgestart. Ter illustratie noemt u *'Voor inburgeraars nieuwe wet wordt een duaal aanbod ontwikkeld waarin het inburgeringstraject wordt gecombineerd met parttime werken'*. Maatregelen die al zouden zijn ingevoerd in 2024 lijken in 2026 opnieuw te worden bedacht. Graag zien wij uw reflectie hierop.

Zorgen voor ondersteuning

Met het stoppen van de pilot herstelgerichte ondersteuning gaat de begroting omhoog, omdat de verwachte demping en besparing niet worden gerealiseerd. Wij vragen u een alternatief voorstel te maken om de besparing alsnog te realiseren.

We verzoeken u daarnaast om uw begroting een aantal extra activiteiten (te weten: fraude in zorgdomein, wachtlijst (beleid) en de taskforce passende zorg) vanuit regionaal belang op te nemen of tenminste samen met de gemeente Dordrecht lokaal op te pakken.

Financiën

Wij vragen u in het vervolg in uw begrotingsmutaties een onderscheid te maken in prijseffecten (inflatie/CAO) en andere effecten, zodat wij richting het Rijk de discussie kunnen voeren over de (on)toereikendheid van het accres dat sinds kort gekoppeld is aan het BBP. Bij de overige effecten helpt het ons als informatie over financiering, die vanuit het Rijk naar gemeenten loopt, ook tekstueel en cijfermatig bij toelichtingen wordt opgenomen (bijvoorbeeld mutaties BUIG, integratie-uitkering participatie, diverse SPUK's en decentralisatie-uitkeringen). Dit geldt voor toenames én afnames (zoals bijvoorbeeld de bijdrage sociale werkvoorziening en bijdrage WMO i.v.m. de herinvoering inkomensafhankelijke bijdrage). Op die manier kan meer inzicht worden gegeven in het netto-effect van uw begroting op de gemeentelijke begrotingen.

Daarnaast vragen wij u om risicovoller te begroten, bijvoorbeeld door bij de WMO mee te nemen dat toenemende zorgvraag deels niet leverbaar zal zijn. En aanvullende maatregelen vanuit de bestuurlijke opdracht en de lokale ombuigingsvoorstellen door te voeren om de nadelige effecten op de gemeentebegroting te dempen.

Datum 27 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0043126

Verder vragen wij u beter inzicht te geven in hoeverre de verwachte besparingen 2026-2029 in de begroting zijn verwerkt en op de realisatie ervan in de komende P&C stukken expliciet te rapporteren.

Tenslotte vraagt u €1,1 miljoen voor Toevoeging Uitvoeringsagenda en het Werkcentrum Drechtsteden. Wij vragen u dit bedrag op dit moment uit uw begroting te halen. In de meicirculaire 2025 komt waarschijnlijk een bedrag beschikbaar voor ons als centrumgemeente. Wij zullen hierover eerst lokaal besluiten of en hoe dit ingezet zal worden en welk deel lokaal wordt uitgevoerd en welke deel regionaal. Ook bezien wij op dat moment of delegatie of mandaat het meest passend is, gezien de verbreding van de taak en de centrumgemeenterol in de arbeidsmarktregio die Dordrecht heeft.

Concept financiële verordening en controleverordening

Wij gaan niet akkoord met de wijziging in artikel 5.6 van de Financiële verordening. De begrotingswijziging en de daarbij behorende zienswijzeprocedure op de Najaarsbrief is destijds bewust eruit gehaald. Wij vragen u daarom deze wijziging niet door te voeren. Het is niet nodig om een extra begrotingswijziging te maken en zienswijzeprocedure te doorlopen. Bovendien is de (verkorte) zienswijze procedure niet haalbaar en kunnen de lokale begrotingen van gemeenten niet meer worden aangepast.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Dordrecht,

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

P.A.C.M. van der Velden